

Брюксел, 28 ноември 2014 г.
(OR. en)

15732/14

Междуетноститутуционално досие:
2013/0186 (COD)

AVIATION 217
CODEC 2290

ДОКЛАД

От:	Генералния секретариат на Съвета
До:	Съвета
№ предх. док.:	14012/4/14 REV 4 AVIATION 191 CODEC 1966
№ док. Ком.:	11501/13 AVIATION 91 CODEC 1588
Относно:	<i>Заседание на Съвета (Транспорт, телекомуникации и енергетика) на 3 декември 2014 г.</i> Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за прилагането на Единното европейско небе (преработен текст) — Общ подход

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На 12 юни 2013 г. Комисията представи на Съвета и на Европейския парламент посоченото по-горе предложение. С предложението се цели подобряването на конкурентоспособността на европейската система за въздушен транспорт, и по-специално допълнителното развиване на инициативата Единно европейско небе (ЕЕН) чрез преработка на съществуващия законодателен пакет за ЕЕН, както и някои изменения на приетия през 2009 г. регламент за ЕААБ. По-конкретно с преработката на законодателството за Единното европейско небе (известно със съкращението ЕЕН 2+) се цели въвеждането на подобрения в областта на наблюдението на спазването на правилата, схемата за ефективност на дейността, функционалните блокове въздушно пространство, ориентирането към клиентите от страна на доставчиците на услуги, както и в цялостната работа.

Освен това пакетът ЕЕН 2+ ще опрости законодателството, като елиминира някои припокривания в съществуващото законодателство. Основните проблеми, които се разглеждат в предложението, са недостатъчната ефективност на аеронавигационното обслужване и разпокъсаността на системата за управление на въздушното движение (УВД).

II. ОБСЪЖДЕНИЯ В РАМКИТЕ НА ОРГАНИТЕ НА СЪВЕТА

Комисията представи посоченото по-горе предложение и свързаната с него оценка на въздействието на заседанието на работна група „Въздушен транспорт“ (наричана по-нататък „Работната група“) на 2 септември 2013 г. по време на литовското председателство, след което беше проведен обмен на мнения. Това първо представяне на предложението беше подготвителна стъпка за неформалното заседание на министрите на транспорта от ЕС „Единно европейско небе — гарантиране на бъдещето: Визия 20XX“ (Вилнюс, 15—16 септември 2013 г.). Обменът на мнения продължи по време на гръцкото председателство, на заседанието на Работната група от 20 юни 2014 г.

Това предложение е тясно свързано с другото предложение от посочения по-горе законодателен пакет — регламента за създаване на Европейска агенция за авиационна безопасност (наричан по-нататък „Регламентът за ЕААБ“). Възприетият от председателството подход по отношение на Регламента за ЕААБ се състои в разглеждането единствено на членовете, които са пряко свързани с предложението за преработка на ЕЕН II+. Това решение беше взето въз основа на факта, че от Комисията се очаква през 2015 г. да представи отделно предложение за преразглеждане на Регламента за ЕААБ в неговата цялост.

На 4 юли в рамките на италианското председателство Работната група започна да разглежда предложението за преработка на ЕЕН II+ член по член и продължи да работи активно по това досие през септември, октомври и ноември 2014 г.

На 26 ноември 2014 г. проектът за общ подход беше представен на Комитета на постоянните представители (Корепер). На това заседание няколко делегации изразиха принципната си подкрепа за компромисния текст на председателството, докато други изразиха отново опасенията си по някои въпроси и представиха нови предложения за формулировки. Председателството взе под внимание опасенията на делегациите и с цел да се уредят някои нерешени въпроси и да се улесни постигането на общ подход, прие някои от предложенията на делегациите.

Единственият нерешен въпрос, който трябва да бъде допълнително обсъден, засяга прилагането на предложението за преработка на ЕЕН II към летище Гибралтар.

Промените в приложението към настоящия доклад спрямо приложението към доклада до Корепер са обозначени с **получер шрифт** и [...]. Всички делегации са внесли резерва за разглеждане по новите промени, направени след заседанието на Корепер.

Освен това Комисията се въздържа от изразяване на позиция по компромисното предложение като цяло до приключването на преговорите с Европейския парламент. В бележките под линия в приложението към настоящия доклад се съдържат и други опасения и резерви, изразени от делегациите.

UK има резерва за парламентарно разглеждане.

III. РАБОТА В ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

Комисията на Европейския парламент по транспорт и туризъм назначи Marian-Jean MARINESCU (EPP, RO) за докладчик по това досие. Европейският парламент гласува по предложението на първо четене на 12 март 2014 г.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Предвид изложеното по-горе Съветът се приканва да разгледа текста в приложението към настоящия доклад, да намери решение на последните оставащи въпроси и да приеме общ подход на заседанието си на 3 декември 2014 г.

2013/0186 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**за прилагането на Единното европейско небе¹
(преработен текст)**

(текст от значение за ЕИП)

**ГЛАВА I
ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ**

Предмет и приложно поле

Член 1

1. Настоящият регламент определя правила за създаването и ефективното функциониране на Единното европейско небе, за да гарантира настоящите стандарти за безопасност на въздушното движение, да допринесе за устойчивото развитие на системата на въздушния транспорт и да подобри цялостното функциониране на управлението на въздушното движение и на аеронавигационното обслужване (УВД/АНО) за общия въздушен трафик в Европа с оглед изпълняване на изискванията на всички ползватели на въздушното пространство. Единното европейско небе обхваща съгласувана паневропейска трасова мрежа, все по-интегрирано въздушно пространство², системи за управление на мрежата и за управление на въздушното движение, основаващи се на съображения за безопасност, ефективност и оперативна съвместимост, в полза на всички ползватели на въздушното пространство.

¹ За ОВ: „Настоящият регламент се публикува заедно с Регламента за ЕААБ (ЕО) № [XXXXX]. Това ще направи възможно влизането в сила и на двата регламента по едно и също време.“

² Председателството предлага концепцията „интегрирано въздушно пространство“ да се поясни в съображение със следния текст: „Тъй като доставчиците, предоставящи аеронавигационното обслужване в европейското въздушно пространство, са повече от един и са определени от една или повече държави членки да извършват дейност на изключително основание, като всеки носи отговорност за предоставяните от него услуги, тези услуги следва да се предоставят във възможно най-голяма степен на база на една и съща оперативна концепция и едни и същи оперативни и помощни процедури.“

2. Прилагането на настоящия регламент не засяга суверенитета на държавите членки върху тяхното въздушно пространство, както и изискванията на държавите членки по отношение на обществения ред, обществената сигурност и въпросите на отбраната, както е посочено в член 35. Настоящият регламент не засяга военните операции и ученията.
3. Прилагането на настоящия регламент не засяга правата и задълженията на държавите членки, произтичащи от Чикагската конвенция за международно гражданско въздухоплаване от 1944 г. („Чикагската конвенция”). В тази връзка и в областите, които той обхваща, настоящият регламент има за цел да бъдат подпомогнати държавите членки в изпълнението на техните задължения по Чикагската конвенция, като се осигури база за общо тълкуване и еднакво прилагане на разпоредбите на конвенцията и като се гарантира, че тези разпоредби са надлежно отчетени в настоящия регламент и в правилата за неговото прилагане.
4. Настоящият регламент се прилага за въздушното пространство в европейския регион на ИКАО (ICAO EUR)³, където държавите членки са отговорни за осигуряването на аеронавигационно обслужване. Държавите членки могат също така да прилагат настоящия регламент за въздушно пространство под тяхна отговорност и в други региони на ИКАО, при условие че предупредят Комисията и другите държави членки за това.
5. [...].^{4 5}

³ Комисията е против заличаването на позоваването на региона NAT.

⁴ УК не може да приеме добавянето на предложението от Испания текст в бележка под линия 5, тъй като в ДФЕС изрично се посочва, че законодателството на ЕС в областта на въздухоплаването се прилага за Гибралтар. Гибралтар вече е включен в съществуващото законодателство за ЕЕИ и няма причина да бъде изключен от по-нататъшно участие в тези мерки.

⁵ ЕС е против заличаването на параграф 5 и предлага да се добави следният текст:
„Прекратява се прилагането на настоящия регламент по отношение на летище Гибралтар, докато не влязат в сила договореностите в Съвместната декларация, направена от външните министри на Кралство Испания и на Обединеното кралство на 2 декември 1987 г. Правителствата на Кралство Испания и на Обединеното кралство ще информират Съвета за датата на влизането в сила.“

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се използват следните определения:

1. „обслужване по контрол на въздушното движение (КВД)“ означава обслужване, предоставяно за целите на:
 - а) предотвратяване на сблъскване:
 - между въздухоплавателни средства, и
 - в зоната за маневриране между въздухоплавателните средства и препятствията; и
 - б) ускоряване и поддържане на подреден поток въздушно движение;
2. „летищен контрол“ означава КВД за движението на летището;
3. „аеронавигационно информационно обслужване“ означава обслужване, установено в определена зона на покритие, с цел предоставяне на аеронавигационна информация и данни, необходими за безопасността, редовността и ефикасността на въздухоплаването;
4. „аеронавигационно обслужване (АНО)“ означава различни видове обслужване на въздушния трафик; комуникационно, навигационно обслужване и надзор (КНН); метеорологично обслужване за въздухоплаването (МЕТ); и услуги за аеронавигационна информация (УАИ);
5. „доставчик на аеронавигационно обслужване“ означава всяка обществена или частна организация, която предоставя аеронавигационно обслужване за общия въздушен трафик;

6. „блок въздушно пространство“ означава въздушно пространство с определени размери в пространството и във времето, в което се предоставя аеронавигационно обслужване;
7. „управление на въздушното пространство“ означава функция или услуга на планиране с основна цел максимално използване на наличното въздушно пространство чрез динамично разделяне във времето, а в определени моменти и разделяне на въздушното пространство между различните категории ползватели на основата на краткосрочните им нужди;
8. „ползватели на въздушното пространство“ означава оператори на въздухоплавателни средства, които оперират като общ въздушен трафик;
9. „управление на потоците въздушно движение“ означава функция или услуга, установена с цел допринасяне за безопасен, подреден и експедитивен поток от въздушно движение, като същевременно се осигурява максимално използване на капацитета на КВД и съответствие на обема на въздушното движение с капацитетите, заявени от съответните доставчици на обслужване на въздушното движение;
10. „управление на въздушното движение (УВД)“ означава съвкупност от бордни и наземни функции или услуги (обслужване на въздушното движение, управление на въздушното пространство и управление на потоците въздушно движение), необходими за осигуряване на безопасност и ефикасност на движението на въздухоплавателните средства във всеки етап на полета;
11. „обслужване на въздушното движение“ означава различни видове полетно-информационно обслужване, предупредителни услуги, консултантски услуги и КВД (контрол на района, подход и летищен контрол);
12. „контрол на района“ означава КВД за контролирани полети в контролирани райони;
- 12а. „контролиран район“ означава контролирано въздушно пространство, което е разположено нагоре от определен предел над земната повърхност;

13. „контрол на подхода“ означава КВД за пристигащи или заминаващи контролирани полети;
14. „генерален план за УВД“ означава план, утвърден с Решение 2009/320/ЕО⁶ на Съвета, в съответствие с член 1, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 г. за създаване на Съвместно предприятие за разработване на ново поколение Европейска система за управление на въздушното движение (SESAR)⁷;
15. „криза в мрежата“ означава неспособност да се осигури УВД/АНО на необходимото ниво, което води до сериозна загуба на капацитет на мрежата, сериозен дисбаланс между капацитета на мрежата и търсенето или сериозно прекъсване в информационния поток в една или няколко части от мрежата след необичайно и непредвидено събитие;
16. „пакет от услуги“ означава две или повече аеронавигационни услуги ;
17. „сертификат“ означава документ, издаден от Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ) или от национален орган за надзор във вид, съответстващ на приложимото законодателство, който потвърждава, че доставчикът на УВД/АНО отговаря на изискванията за предоставяне на определено обслужване;
18. „комуникационно обслужване“ означава аеронавигационно фиксирано и мобилно обслужване за осъществяване на комуникации земя-земя, въздух-земя и въздух-въздух за целите на КВД;
- 18а. „Европейска мрежа за управление на въздушното движение“ (ЕМУВД) означава сбор от системи, изброени в приложение Vб към Регламент (ЕО) № 216/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 20 февруари 2008 г., който позволява в Съюза да бъде предоставяно аеронавигационно обслужване, включително връзките на границите с трети страни;

⁶ ОВ L 95, 9.4.2009 г., стр. 41.

⁷ ОВ L 64, 2.3.2007 г., стр. 1, изменен с Регламент (ЕО) № 1361/2008 на Съвета и Регламент (ЕС) № 219/2014 на Съвета (ОВ L 352, 31.12.2008 г. и ОВ L 192, 1.7.2014 г.).

19. „съставни елементи“ означава материални обекти като хардуер и нематериални обекти като софтуер, от които зависи оперативната съвместимост на Европейската мрежа за управление на въздушното движение EATMN;
20. „декларация“ за целите на УВД/АНО означава декларация съгласно определението в член 3, буква да) от Регламент (ЕО) № 216/2008;
- 20а. „Евроконтрол“ е европейската организация за безопасност на въздухоплаването, създадена с Международната конвенция от 13 декември 1960 г. за сътрудничество за безопасност на въздухоплаването;
21. „гъвкаво използване на въздушното пространство“ означава концепция за управление на въздушното пространство, която се базира на основния принцип, че въздушното пространство следва да не се определя като само гражданско или само военно, а да се разглежда като континуум, в който всички изисквания на потребителите трябва да бъдат посрещнати във възможната степен;
22. „полетно информационно обслужване“ означава обслужване, предоставено с цел подпомагане и даване на полезна информация за безопасно и ефикасно изпълнение на полетите;
23. „аварийно-оповестително обслужване“ означава обслужване, предоставяно за уведомяване на съответните организации във връзка с въздухоплавателни средства, които се нуждаят от помощ, свързана с търсене и спасяване, както и за подпомагане на подобни организации в съответствие с изискванията;
24. „функционален блок въздушно пространство“ означава блок въздушно пространство, създаден въз основа на оперативни изисквания и независимо от държавните граници, в който осигуряването на УВД/АНО и свързаните с това функции са насочени към ефективност и са оптимизирани с оглед на осигуряването, за всеки функционален блок въздушно пространство, на засилено сътрудничество между доставчиците на УВД/АНО или, съобразно случая, на един обединен доставчик;

25. „общ въздушен трафик“ означава всички полети на граждански въздухоплавателни средства, както и всички полети на държавните въздухоплавателни средства (включително военни, митнически и полицейски въздухоплавателни средства), когато тези полети се извършват в съответствие с процедурите на Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО), създадена с Чикагската конвенция от 1944 г. за международното гражданско въздухоплаване;
26. „оперативна съвместимост“ означава набор от функционални, технически и оперативни свойства, изисквани от системите и съставните части на европейската мрежа за управление на въздушното движение и от процедурите за експлоатация, за да се постигне безопасна, непрекъсната и ефикасна експлоатация. Съвместимостта се постига, когато системите и съставните части съответстват на основните изисквания;
27. „метеорологично обслужване“ означава онези съоръжения и услуги, които предоставят на въздухоплавателното средство метеорологични прогнози, предупреждения, сведения и наблюдения, както и друга метеорологична информация и данни, предоставени от страните за аеронавигационно използване;
28. „навигационно обслужване“ означава онези съоръжения и услуги, които предоставят на въздухоплавателното средство информация за местоположението и времето;
29. „оперативни данни“ означава информация във връзка с всички фази на полета, за които се изисква да се вземат оперативни решения от доставчиците на аеронавигационно обслужване, ползвателите на въздушното пространство, авиационните оператори и други участващи страни;
30. „пускане в експлоатация“ означава първото оперативно използване след първоначална инсталация или обновяване на системата;
31. „трасова мрежа“ означава мрежа от определени трасета за насочване на потока общ въздушен трафик така, както е необходимо за осигуряване на обслужване по КВД;
32. „служби за надзор“ означава тези съоръжения и услуги, които се използват за определяне на съответните позиции на въздухоплавателното средство, за да се постигне безопасно сепариране;

33. „система“ означава съвкупност от въздушни и наземни съставни елементи, както и базирано в пространството оборудване, която поддържа аеронавигационното обслужване по време на всички фази на полета;
34. „подобрене“ означава всяка модификация, която променя оперативните характеристики на системата;
35. „трансгранично обслужване“ означава всяка ситуация, в която аеронавигационното обслужване се предоставя на територията на дадена държава членка от доставчик, сертифициран в друга държава членка;
36. „национален орган за надзор“ означава национален орган или органи, натоварени от държава членка със задачите съгласно настоящия регламент и в съответствие с членове 8б и 8в от Регламент (ЕО) № 216/2008;
37. „помощни услуги“ означава КНН (комуникационно, навигационно обслужване и надзор), МЕТ (метеорологични услуги)⁸ и УАИ (услуги за аеронавигационна информация);
- 37а. „план за ефективност на дейността“ означава различните планове на национално равнище, на равнище функционални блокове въздушно пространство или мрежа за подобряване на ефективността на доставчиците на УВД/АНО;
38. „местни цели за ефективност на дейността“ означава цели за ефективност на дейността, приети от държавите членки на местно равнище, а именно на равнището на функционален блок въздушно пространство, национални граници, зона за таксуване или летище.

⁸ Председателството предлага в съображение да се добави следното пояснение: „В случаите, при които доставчиците на метеорологични услуги са посочени от държавите членки в съответствие с член 9а, метеорологичните услуги следва да се изключат от помощните услуги, които се предоставят централизирано съгласно член 10, параграф 5.“

ГЛАВА II

НАЦИОНАЛНИ ОРГАНИ

Член 3

Национални органи за надзор

1. Държавите членки, съвместно или поотделно, определят или създават орган или органи в качеството им на техен национален орган за надзор, който да поеме задачите, възложени на такъв орган съгласно настоящия регламент .
- 1а. Националните органи за надзор упражняват правомощията си по безпристрастен, независим и прозрачен начин. По-специално, тяхната организация, служители, управление и финансиране им позволяват да упражняват своите правомощия по този начин. *(преместено от параграф 5)*
2. Националните органи за надзор са независими, по-специално по отношение на организацията, структурата и вземането на решения, от всички доставчици на аеронавигационно обслужване. Тази независимост не възпрепятства тези органи при изпълнението на техните задачи в общата рамка на държавната администрация.

- 2а. Националните органи за надзор са или правно, или функционално обособени по отношение на доставчиците на аеронавигационно обслужване.^{9 10}
26. В случаите, при които националните органи за надзор не са правно обособени от доставчиците на аеронавигационно обслужване, съответните държави членки информират Комисията относно мерките, които са предприели, за да гарантират спазването на изискванията по параграф 2, и документират начина, по който е постигнато посоченото обособяване, така че да бъде отразена действителната независимост на органите. За тази цел, когато националният орган за надзор и доставчикът на аеронавигационно обслужване са част от една и съща администрация, националният орган за надзор не търси и не получава инструкции от йерархично¹¹ равнище от тази администрация, на което са подчинени доставчиците на аеронавигационно обслужване, доколкото става въпрос за задачите им, посочени в член 4, и свързани решения. Освен това доставчикът на аеронавигационно обслужване не разполага с правомощия за вземане на решения относно разпределението на бюджета на националния орган за надзор.

⁹ Председателството предлага тълкуването на тази разпоредба да се поясни в съображение 10: „За осигуряването на последователен и надежден надзор върху предоставянето на обслужване в рамките на цяла Европа на националните органи за надзор следва да се гарантира достатъчна независимост и ресурси. Без да се засяга цялостният политически контрол, осъществяван от компетентното министерство, тази независимост следва да се гарантира, наред с останалото, и посредством обособяване в [...] йерархичните структури на националните органи за надзор и доставчиците на аеронавигационно обслужване. За целта тези органи следва да изпълняват задачите си, без да се намесват във функциите и процесите на вземане на решения на другите.“

¹⁰ Председателството предлага да се въведе следното ново съображение, в което да се поясни концепцията „обособяване“ за националните органи за надзор, които не са правно обособени от доставчиците на аеронавигационно обслужване: „От първостепенно значение е националните органи за надзор да прилагат настоящия регламент по еднакъв начин, включително когато не са правно обособени органи. Държавите членки следва да гарантират, че националните органи за надзор са в състояние да изпълняват възложените им задачи като функционално обособени органи, а именно с необходимата независимост и автономност, по-конкретно по отношение на доставчиците на аеронавигационно обслужване, с цел да се избегне евентуален конфликт на интереси. За целта националните органи за надзор и техният персонал следва да изпълняват функциите си по начин, който гарантира тяхната автономност и независимост по отношение на доставчиците на аеронавигационно обслужване, посредством подходящо, осезаемо и ефективно обособяване.“

¹¹ Председателството предлага следното ново съображение: „Следва да се определят специфични условия, за да се гарантира независимост в йерархично отношение между националния орган за надзор и доставчика на аеронавигационно обслужване, което означава, че никое лице, поставено по-високо в йерархията от съответния доставчик на аеронавигационно обслужване, не влияе върху задачите, посочени в член 4, и свързаните решения на националния орган за надзор.“

3. Без да се засягат разпоредбите на параграф 2, националните органи за надзор могат да бъдат организационно обединени с други регулаторни органи и/или органи по безопасността.
4. [..]
5. [..]
6. Служителите на националните органи за надзор:
- a) се наемат чрез ясни и прозрачни процедури, които гарантират тяхната независимост;
 - б) се подбират на базата на конкретните им квалификации, включително подходяща компетентност и съответен опит или при условие че преминат подходящо обучение;
 - в) работят независимо, по-специално като избягват конфликт на интереси между предоставянето на аеронавигационно обслужване и изпълнението на своите задачи;
- 6а. ¹²Лицата, носещи отговорност за стратегически решения, се въздържат от встъпване в преки или непреки интереси, които могат да бъдат счетени за накърняващи тяхната независимост и които биха могли да окажат влияние върху изпълнението на задълженията им. За тази цел те подават ежегодна декларация за лоялност и декларация за интереси, като посочват всички преки и непреки интереси.
7. Държавите членки осигуряват на националните органи за надзор необходимите ресурси и капацитет за ефективно и навременно изпълнение на задачите, възложени им съгласно настоящия регламент. Националните органи за надзор управляват служителите си на базата на собствени средства, които се определят в съответствие със задачите, извършвани от органа съгласно член 4.

¹² Председателството предлага да се добави следното съображение, в което да се поясни концепцията „лица, носещи отговорност за стратегически решения“: „*Приема се, че концепцията „лица, носещи отговорност за стратегически решения,“ се прилага само за много малък брой високопоставени служители в качеството им на висши ръководители.*“

8. Държавите членки уведомяват Комисията за наименованията и адресите на националните органи за надзор, както и за всички настъпили промени в тях, а също и за мерките, предприети за осигуряване на съответствие с настоящия член.
9. *[Заличен. Идеята е отразена в позоваването на добрите практики в член 5, параграф 1]*

Член 4

Задачи на националните органи за надзор

1. Националните органи за надзор, посочени в член 3, по-специално:
- а) осигуряват надзор при прилагането на настоящия регламент и по-специално по отношение на безопасната и ефективна работа на доставчиците на аеронавигационно обслужване, които предоставят услуги, свързани с въздушното пространство, попадащо под отговорността на държавата членка, която номинира или създава съответния орган за надзор;
 - б) издават сертификати на доставчиците на аеронавигационно обслужване съгласно член 8б от Регламент (ЕО) № 216/2008 и упражняват надзор на спазването на условията, при които те са били издадени;
 - в) издават лицензи, квалификационни класове, разрешения и сертификати на ръководителите на полети съгласно член 8в от Регламент (ЕО) № 216/2008 и упражняват надзор на спазването на условията, при които те са били издадени;
 - г) съставят планове за ефективност и наблюдават изпълнението им съгласно член 11;
 - д) наблюдават изпълнението на схемата за таксуване съгласно членове 12 и 13;

- е) одобряват условията за достъп до оперативни данни съгласно член 22, по необходимост; и
- ж) упражняват надзор на декларациите и въвеждането в експлоатация на системи;
- з) упражняват надзор на спазването на условията, при които е декларирано съответствието, и следят за непрекъснатото спазване на приложимите изисквания.

2. Всеки национален орган за надзор организира съответните инспекции и проверки, за да установи съответствие с изискванията на настоящия регламент. Съответният доставчик на аеронавигационно обслужване улеснява тази дейност.

Сътрудничество между националните органи за надзор

1. Националните органи за надзор обменят **по целесъобразност** информация за своята работа и своите принципи на вземане на решения, за своите добри практики и процедури, както и за прилагането на настоящия регламент. За тази цел националните органи за надзор могат да участват и работят заедно в мрежа, която организира редовни срещи. Комисията и Европейската агенция за авиационна безопасност (наричана по-нататък „ЕААБ“) участват в работата на мрежата, координират и подкрепят нейната дейност и оправят препоръки към мрежата по целесъобразност.

Комисията и ЕААБ подпомагат обмена на информация, посочен в първа алинея на настоящия параграф, между членовете на мрежата, евентуално чрез електронни средства, като се придържат към правилата за защита на данните, предвидени в член 22 от настоящия регламент и в Регламент (ЕО) № 45/2001, и зачитат поверителността на чувствителната търговска информация на доставчиците на аеронавигационно обслужване.

2. Националните органи за надзор си сътрудничат, ако е целесъобразно, чрез работни договорености с цел да си помагат взаимно при изпълнението на задачите за наблюдение и провеждане на разследвания и проверки. За тази цел националните органи за надзор могат да участват със свои служители в група от експерти, която да бъде създадена от ЕААБ с оглед на обмена и предоставянето на експертен опит в съответствие с член 17, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕО) № 216/2008.

3. Във връзка с функционалните блокове въздушно пространство, които обхващат въздушно пространство, намиращо се под отговорността на повече от една държава членка, засегнатите държави членки сключват споразумение за надзора, предвиден в настоящия член, по отношение на доставчиците на аеронавигационно обслужване, които предоставят обслужване, свързано с тези блокове. Съответните национални органи за надзор могат да съставят план, в който се определя осъществяването на сътрудничеството между тях предвид прилагането на практика на това споразумение.
4. Националните органи за надзор осъществяват тясно сътрудничество помежду си, за да осигурят адекватен надзор върху доставчиците на аеронавигационно обслужване, притежаващи валиден сертификат от една държава членка, които също така предоставят услуги, свързани с въздушното пространство, попадащо под отговорността на друга държава членка. Това сътрудничество включва мерки за разрешаване на случаите на несъответствие с настоящия регламент и с приложимите общи изисквания, приети в съответствие с член 8б, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 216/2008.
5. В случай на осигуряване на аеронавигационно обслужване във въздушно пространство, намиращо се под отговорността на друга държава членка, мерките, посочени в параграфи 2 и 4, включват споразумение относно взаимното признаване на надзорните функции, посочени в член 4, параграфи 1 и 2, както и на резултатите от тяхната реализация. Взаимното признаване се прилага също и в случаите, когато споразуменията за признаване между националните органи за надзор се сключват с оглед на процеса на сертифициране на доставчиците на услуги.
6. Ако националното законодателство позволява това и с оглед на регионалното сътрудничество, националните органи за надзор могат също така да сключват споразумения за разделяне на отговорностите по отношение на надзорните функции.

Член 6

Квалифицирани организации

1. Националните органи за надзор могат да решат да делегират напълно или частично инспекциите и проверките по член 4, параграф 2, на квалифицирани организации, които изпълняват изискванията, посочени в приложение V към Регламент (ЕО) № 216/2008. Освен това те могат да възлагат на квалифицирани организации конкретна задача по сертифициране или надзор съгласно член 13 от този регламент.
2. Такова делегиране от страна на националния орган за надзор е валидно в Съюза за период от три години, който може да бъде подновен. Националните органи за надзор могат да инструктират всяка от квалифицираните организации, намиращи се в Съюза да извърши тези инспекции и проверки.
3. Държавите членки уведомяват Комисията, ЕААБ и останалите държави членки за квалифицираните организации, на които са делегирани задачи съгласно параграф 1, като посочват областта на отговорност на всяка организация и нейния идентификационен номер, както и всички промени в това отношение. Комисията публикува в *Официален вестник на Европейския съюз* списък с квалифицираните организации, техните идентификационни номера и областите им на отговорност и актуализира своевременно този списък.
4. Държавите членки правят необходимото делегирането за квалифицирана организация, която вече не отговаря на изискванията по приложение V от Регламент (ЕО) № 216/2008, да бъде оттеглено. Те незабавно уведомяват Комисията, ЕААБ и останалите държави членки за това.
5. Органи, определени преди влизането в сила на настоящия регламент за нотифицирани органи съгласно член 8 от Регламент (ЕО) № 552/2004, се смятат за квалифицирани организации за целите на настоящия член.

Консултации със заинтересованите страни

1. Държавите членки и националните органи за надзор установяват механизми за провеждане на консултации за осигуряване на подходящо участие на заинтересованите страни в прилагането на Единното европейско небе, по-конкретно за изпълнение на задачите на националните органи за надзор, посочени в член 4, параграф 1, буква г).
2. Заинтересованите страни може да включват:
 - доставчици на аеронавигационно обслужване или съответни групи, които ги представляват,
 - оператори на летища или съответни групи, които ги представляват,
 - ползватели на въздушното пространство или съответни групи, които ги представляват,
 - военните органи,
 - производители на авиационно оборудване и техника,
 - професионални представителни органи, и
 - национални летищни координатори.

ГЛАВА III ОСИГУРЯВАНЕ НА ОБСЛУЖВАНЕ

Член 8

Сертифициране на доставчиците на аеронавигационно обслужване

1. Предоставянето на цялото аеронавигационно обслужване в границите на Съюза е предмет на сертифициране от националните органи за надзор или ЕААБ в съответствие с член 8б от Регламент (ЕО) № 216/2008.
2. Процесът на сертифициране гарантира също така, че кандидатите могат да покажат достатъчна финансова стабилност и са получили подходящо застрахователно покритие за отговорност и други рискове, когато такова не се гарантира от съответната държава членка.
3. Сертификатът осигурява недискриминационен достъп до услугите за ползвателите на въздушното пространство, като специално се обръща внимание на безопасността. Сертифицирането е предмет на изискванията, посочени в приложение II.
4. Издаването на сертификати дава на доставчиците на аеронавигационно обслужване възможността да предлагат своите услуги на държави членки, други доставчици на аеронавигационно обслужване, ползватели на въздушното пространство и летища в границите на Съюза.

5. ¹³Независимо от параграф 1, държавите членки могат да разрешат предоставяне на аеронавигационно обслужване в цялото или в част от въздушното пространство, намиращо се под тяхна отговорност, без необходимото сертифициране в случаите, когато доставчикът на такова обслужване им го предложи преди движения на въздухоплавателни средства, различни от общия въздушен трафик. В такива случаи съответната държава членка информира Комисията и останалите държави членки за своето решение и за мерките, предприети за осигуряване на максимално съответствие с общите изисквания и за гарантиране, в рамките на възможното, на ниво на безопасност, което е най-малкото толкова ефективно, колкото определеното в основните изисквания, определени в приложения Va и Vб от Регламент (ЕО) № 216/2008.
6. Настоящият член не засяга възможността за деклариране в съответствие с член 8б от Регламент (ЕО) № 216/2008.

Член 9

Определяне на доставчици на аеронавигационно обслужване

1. Държавите членки осигуряват предоставянето на аеронавигационно обслужване на изключително основание в рамките на специфични блокове въздушно пространство по отношение на въздушното пространство под тяхна отговорност. За тази цел държавите членки определят доставчик на аеронавигационно обслужване, който притежава валиден в Съюза сертификат или декларация.

¹³ Ще бъдат добавени отново предишните съображения 15 и 16 от Регламент № 550/2004, съображения 6, 14, 16 и 17 от Регламент № 551/2004, както и съображения 7 и 22 от Регламент № 549/2004. В съображение 17 ще бъде внесено следното изменение: „*Военните операции, тренировки и учения следва да бъдат охранявани, когато прилагането на общи принципи и критерии заплашва тяхното безопасно и ефективно изпълнение. В тези случаи те не следва да се разглеждат като източник на неефективност, при условие че се прилага ефективно концепцията за гъвкаво използване на въздушното пространство.*“

2. При предоставянето на трансгранични услуги държавите членки гарантират, че спазването на настоящия член и на член 18, параграф 3 не се възпрепятства от националната им правна система, ако тя изисква от доставчиците на аеронавигационно обслужване, осигуряващи обслужване във въздушното пространство под отговорността на посочената държава членка, да отговарят на едно от следните условия:
- а) да бъдат притежавани пряко или чрез мажоритарно участие от посочената държава членка или нейни граждани;
 - б) основното им място на стопанска дейност или седалище да се намира на територията на посочената държава членка;
 - в) да използват съоръжения само в посочената държава членка.
3. Държавите членки определят правата и задълженията, които трябва да бъдат изпълнени от определените доставчици на аеронавигационно обслужване. Задълженията могат да включват условия за навременно предоставяне на съответната информация, позволяваща всички движения на въздухоплавателни средства във въздушното пространство под тяхна отговорност да бъдат идентифицирани. При предоставянето на трансгранични услуги **в рамките на съвместно определяне**, държавите членки договарят правата и задълженията, които трябва да бъдат изпълнени от определения доставчик, както и приложимите аспекти на отговорността и надзора.
4. Държавите членки имат право по свое усмотрение да избират доставчик на аеронавигационно обслужване, при условие че последният е сертифициран или деклариран съгласно Регламент (ЕО) № 216/2008.

5. По отношение на функционалните блокове въздушно пространство, установени в съответствие с член 16, които обхващат въздушно пространство, попадащо под отговорността на повече от една държава членка, съответните държави членки съвместно определят един или повече доставчици на аеронавигационно обслужване в съответствие с параграф 1 от настоящия член най-малко един месец преди въвеждането на блока въздушно пространство. Съвместното определяне дава възможност на доставчиците на аеронавигационно обслужване да предоставят трансгранични услуги в рамките на функционалния блок въздушно пространство. *(преместено от член 16, параграф 6)*
6. Държавите членки информират незабавно Комисията и други държави членки за всяко решение в рамките на настоящия член, засягащо определянето на доставчици на аеронавигационно обслужване в рамките на специфични блокове въздушно пространство по отношение на въздушното пространство под тяхна отговорност.

Член 9а

Определяне на доставчиците на метеорологично обслужване¹⁴

1. Държавите членки могат да определят доставчик на метеорологично обслужване, който на база изключителни права да доставя всички или част от метеорологичните данни в цялото или в част от въздушното пространство, попадащо под тяхна отговорност, като се отчитат съображенията за безопасност.
2. Държавите членки информират незабавно Комисията и други държави членки за всяко решение в рамките на този член относно определянето на доставчик на метеорологично обслужване.

¹⁴ Председателството предлага отново да се добави съображение 15 от Регламент № 550/2004: „На базата на своя анализ на безопасността държавите членки следва да могат да определят един или повече доставчици на метеорологично обслужване по отношение на цялото или част от въздушното пространство, което се намира под тяхна отговорност, без да е необходимо да се организира търг.“

Предоставяне на помощни услуги

1. Държавите членки могат да прилагат конкурентен подход към предоставянето на една или повече помощни услуги, по-специално на базата на честна и конкурентна тръжна процедура и в съответствие с правото на Съюза.
- 1а. Без да се засяга възможността доставчиците на аеронавигационно обслужване да предоставят пакет от услуги, тези държави членки, които са приложили конкурентен подход в съответствие с параграф 1, предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че не съществуват законови или подзаконови препятствия за доставчиците на помощни услуги, които да им пречат да се конкурират на базата на равностойни и недискриминационни условия.
- 1б. [...] ¹⁵(*предишно последно изречение от параграф 1*)
2. ¹⁶
3. [...].
4. [...]

¹⁵ Председателството предлага да се добави следното съображение: „Държавите членки могат да решат да организират предоставянето на една или повече помощни услуги при пазарни условия. В такъв случай националните правила следва да продължат да се прилагат, включително възможността и условията за ограничаване на достъпа до пазара, в съответствие с приложимите принципи от правото на Съюза.“

¹⁶ Председателството предлага този параграф да се замени със следното съображение: „Всяко обмисляне на евентуална хармонизация на конкурентното предоставяне на помощни услуги следва да се основава на анализ на разходите и ползите, който да обхваща най-малко следното: въздействието на конкуренцията върху предоставянето на услугите, разходната ефективност и качеството на предоставянето на услугите, безопасността на предоставянето на услугите, способността на държавите членки да спазват задълженията си по линия на ИКАО и аспектите, свързани с управлението и социалната политика.“

5. а) Комисията провежда независимо проучване за оценка на осъществимостта на централизираното предоставяне на помощни услуги, когато те са свързани с операциите на европейската мрежа за управление на въздушното движение, и представя резултатите на нейния комитет. Проучването обхваща общите прогнозни разходи и ползи от предоставянето на конкретната помощна услуга или част от нея и се провежда в консултации с държавите членки и заинтересованите оперативни страни¹⁷, по-конкретно съответните доставчици на аеронавигационно обслужване. В проучването се включват също аспекти, свързани с управлението, въздействието върху управлението на активите, включително върху инвестициите, изискванията за сигурност и отбрана и добавената стойност по отношение на ефективността на мрежата за УВД и по отношение на предоставянето на национално равнище аеронавигационно обслужване.

¹⁷ Председателството предлага в член 2 да се добави следното определение за оперативни заинтересовани страни, заимствано от Регламент (ЕС) № 677/2011: „оперативни заинтересовани страни“ означава гражданските и военните ползватели на въздушно пространство, доставчици на аеронавигационно обслужване за граждански и военни ползватели, оператори на летища, координатори на летищни слотове и функциониращи организации, както и всички допълнителни групи от заинтересовани страни, които се считат за релевантни за отделните функции и услуги“.

- б) При положителен резултат от проучването и без да се засягат договореностите за предоставяне на общи помощни услуги в рамките на член 16а, Комисията може да реши в съответствие с член 27, параграф 3, че една или повече помощни услуги или части от тях, свързани с дейността на Европейската мрежа за управление на въздушното движение, могат да се предоставят централизирано от управителния орган на мрежата или от група доставчици на аеронавигационно обслужване, които действат в полза на оперативните заинтересовани страни, и по-конкретно заинтересованите доставчици на аеронавигационно обслужване¹⁸. Тези помощни услуги или части от тях не обхващат метеорологичните услуги, когато техните доставчици са определени съгласно член 9а. Централизираното предоставяне на помощни услуги не предполага задължение за държавите членки да прилагат конкурентен подход към предоставянето на тези услуги, нито предполага преустановяване на предоставянето на тези услуги на местно и национално равнище. Това не води до двойно таксуване на ползвателите на въздушното пространство. Комисията се консултира с оперативните заинтересовани страни, по-конкретно заинтересованите доставчици на аеронавигационно обслужване, и доколкото е възможно, взема решенията си [...] **въз основа на** взаимно съгласие [...] и при спазване на изискванията по отношение на сигурността и отбраната. Комисията определя също условията за осъществяването на услугите и за подбора на доставчиците, въз основа на способността им да осигуряват обслужване по безпристрастен, **недискриминационен** и икономически ефективен начин, **който гарантира равен достъп до услугите за всички оперативни заинтересовани страни**, и посочва тези доставчици. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с член 27, параграф 3.

¹⁸ Председателството предлага да се добави следното съображение:
„Централизираното предоставяне на помощни услуги от група доставчици на аеронавигационно обслужване следва се стреми към балансирано географско участие на тези доставчици.“

Схема за ефективност на дейността

1. С цел да бъдат подобрени ефективността на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции и услуги в Единното европейско небе, се създава схема за ефективност на аеронавигационното обслужване и мрежовите функции и услуги. Тя включва:
 - а) цели за ефективност за целия Съюз в ключови области на дейността – безопасност, околна среда, капацитет и разходна ефективност;
 - б) планове за ефективност, в т.ч. цели за ефективност, осигуряващи адекватен принос към целите за ефективност за целия Съюз; и
 - в) периодичен преглед, наблюдение и сравняване на ефективността на дейността по аеронавигационното обслужване и на мрежовите функции услуги.
2. В съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3, Комисията определя независим, безпристрастен и компетентен орган да изпълнява ролята на „орган за преглед на ефективността“ и избира и назначава неговия председател и неговите членове. Ролята на органа за преглед на ефективността е да оказва съдействие на Комисията в координация с националните органи за надзор и да подпомага националните органи за надзор при искане от тяхна страна при прилагането на схемата за ефективност на дейността, посочена в параграф 1, и на схемата за таксуване, посочена в член 13. ЕААБ, Евроконтрол или друга компетентна организация могат да предоставят техническо съдействие на органа за преглед на ефективността.

- 2а. Комисията определя изискванията за необходимите компетенции, опит и независимост на органа за преглед на ефективността. Тя определя също така мандата и правилника, съгласно които органът за преглед на ефективността извършва дейността си по настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.
3. Комисията определя цели за ефективност за целия Съюз по отношение на мрежата за управление на въздушното движение. Ако през референтния период, посочен в параграф 7, буква й), Комисията установи, че първоначалните данни и допускания, въз основа на които са определени целите за ефективност за целия Съюз, вече не са валидни поради задействане на праговете, свързани с предупрежденията, или поради въвеждане на централизираното предоставяне на помощни услуги, както е посочено в член 10, параграф 5 и където е целесъобразно, Комисията може да реши да преразгледа тези цели. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.
- 3а. Целите за ефективност за целия Съюз се определят въз основа на анализ от страна на органа за преглед на ефективността, като се взема предвид съответният принос на държавите членки и на националните органи за надзор на национално равнище или на равнището на функционални блокове въздушно пространство.
- 3аа. [...] *(преместено в параграф 3)*
- 3б. Преди да бъдат определени цели за ефективност за целия Съюз, органът за преглед на ефективността предоставя на националните органи за надзор методологията и процеса за оценка на плановете за ефективност. *(преместено от параграф 4)*.
- 3в. Плановете за ефективност, посочени в параграф 1, се изготвят от националните органи за надзор и се приемат от държавата(ите) членка(и). В плановете се включват задължителни местни цели за ефективност и схеми от мерки за насърчаване, приети от държавата(ите) членка(и). Проектите за планове подлежат на консултации с доставчиците на аеронавигационно обслужване, представители на ползвателите на въздушното пространство и когато е приложимо, с професионалните представители на служителите, военните органи, летищните оператори и летищните координатори.

- 3г. Когато националният план или планът за функционалния блок въздушно пространство се ползва с подкрепата на представителите на доставчиците на аеронавигационно обслужване, на ползвателите на въздушното пространство и, когато е приложимо, на засегнатите летищни оператори и летищни координатори, Комисията взема предвид писменото потвърждение за тази подкрепа в оценката си на плановете за ефективност.
4. Приносът на местните цели за ефективност по отношение на целите за ефективност за целия Съюз се оценява от Комисията, която се подпомага от органа за преглед на ефективността. За целта, преди да представи окончателните си препоръки на Комисията, органът за преглед на ефективността споделя предварителните си констатации с националните органи за надзор.
- 4а. В случай че Комисията установи, че плановете за ефективност на дейността или местните цели за ефективност не допринасят адекватно за изпълнението на целите за ефективност за целия Съюз, тя може да изиска от съответните държави членки да предприемат необходимите коригиращи мерки. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.
5. Референтният период за схемата за отчитане на ефективността, посочен в параграф 1, обхваща най-малко три, но не повече от пет години.
6. Комисията редовно извършва оценка на изпълнението на целите за ефективност за целия Съюз и на местните цели и уведомява Комитета за резултата.
7. Схемата за отчитане на ефективността, посочена в параграф 1, се основава на:
- а) събиране, валидиране, проучване, оценка и разпространение на данни, свързани с ефективността на аеронавигационното обслужване и на мрежовите функции и услуги от всички заинтересовани страни, включително доставчиците на УВД/АНО, ползвателите на въздушното пространство, летищните оператори, националните органи за надзор, държавите членки, управителния орган на мрежата и Евроконтрол;

- б) избор на съответните ключови за ефективността области на базата на документ № 9854 на ИКАО „Глобална оперативна концепция за управление на въздушното движение“, съгласувани с тези, определени в работната рамка на „генерален план за УВД“, в това число безопасност, околна среда, капацитет и разходна ефективност, при необходимост адаптирани с цел отчитане на целите на Единното европейско небе в тези области, както и дефиниране на ограничен брой ключови показатели за ефективност, свързани с измерване на ефективността;
- в) установяване и преразглеждане на целите за ефективност за целия Съюз и на местно равнище;
- г) критериите за изготвяне на плановете за ефективност на дейността от националните органи за надзор. Тези критерии гарантират, че плановете за ефективност на дейността:
 - i) вземат предвид бизнес плановете на доставчиците на аеронавигационно обслужване, както и индустриалните партньорства и оперативните плановете по член 16, параграф 10, когато има такива;
 - ii) отчитат всички разходни компоненти на национална основа или на разходната база на функционалния блок въздушно пространство;
 - iii) включват задължителни местни цели за ефективност, които допринасят адекватно за постигане на целите за ефективност за целия Съюз;
 - iv) включват подходящи схеми от мерки за насърчаване (*преместено от въвеждащо изречение на алинея*);
- в) отчитат връзката между изискванията за сигурност и отбрана и използването на въздушното пространство;
- vi) вземат предвид въздействието, най-вече на местно или национално равнище, на предоставяните централизирано услуги, когато е приложимо.
- д) оценката, а когато е подходящо, и преразглеждането на местните цели за ефективност на базата на плана за ефективност на дейността;
- е) наблюдение на изпълнението на плановете за ефективност на дейността, включително подходящи механизми за предупреждение;

- ж) критериите за оценка доколко местните цели за ефективност допринасят адекватно за целите за ефективност за целия Съюз през референтния период и за подкрепа на механизмите за предупреждение;
- з) общи принципи за създаване от държавите членки на схема от мерки за насърчаване;
- и) [...];
- й) подходящи референтни периоди и интервали за оценяване на постигнатите цели за ефективност, както и поставяне на нови цели;
- к) необходимите свързани с това графици.

Комисията определя подробни правила за правилното функциониране на схемата за ефективност на дейността в съответствие с буквите по настоящия параграф. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.¹⁹

8. При установяването на схемата за отчитане на ефективността се взема предвид, че обслужването по маршрута, обслужването в района на летището и мрежовите функции и услуги са различни и следва да бъдат третираны по съответния начин, ако е необходимо също и за целите на измерването на ефективността.
9. В срок от две години след публикуването на настоящия регламент Комисията провежда проучване на въздействието на дейностите на заинтересованите страни, които не са доставчици на УВД/АНО, върху ефективното функциониране на европейската мрежа за УВД и публикува резултатите от него. Проучването има за цел да се набележат евентуални допълнителни ключови области на ефективност и/или показатели за ефективност за определяне на ефекта от тези дейности за следващите референтни периоди.

¹⁹ Комисията е против заличаването на делегираните актове.

Член 12

Общи положения на схемата за таксуване

В съответствие с изискванията на членове 13 и 14 схемата за таксуване за аеронавигационно обслужване допринася за постигане на по-голяма прозрачност по отношение на определянето, налагането и събирането на такси за ползвателите на въздушното пространство, както и за разходната ефективност при осигуряване на аеронавигационно обслужване и ефикасността на полетите при поддържане на оптимално ниво на безопасност. Схемата е в съответствие с член 15 от Чикагската конвенция за международно гражданско въздухоплаване от 1944 г. и системата на Евроконтрол за такси за прелитане.

Член 13

Принципи на схемата за таксуване

1. Схемата за таксуване се основава на разходите за аеронавигационно обслужване, направени от доставчиците на аеронавигационно обслужване в полза на ползвателите на въздушното пространство. Схемата разпределя тези разходи между отделните категории ползватели.
2. При установяване на разходната база за таксите се прилагат принципите, посочени в параграфи 3—8.

3. Разходите, които се заплащат съвместно от ползвателите на въздушното пространство, представляват установените разходи за осигуряване на аеронавигационно обслужване, включително съответните суми за лихви върху капиталовите инвестиции и амортизация на активите, а също така разходи за поддръжка, функциониране, управление и администрация. Установените разходи представляват разходите, определени от държавата членка на равнище зона за таксуване или на национално равнище, или на равнище функционални блокове въздушно пространство в началото на референтния период за всяка календарна година от референтния период, посочен в член 11, параграф 5, или през референтния период след съответните корекции, които прилагат механизмите за предупреждение, посочени в член 11.
4. Разходите, които се вземат предвид в този контекст, са разходите, определени във връзка със съоръженията и предоставените услуги в съответствие с регионалния аеронавигационен план на ИКАО за европейския регион. С цел спазване на изискванията, посочени в член 3, параграф 7, в тези разходи се включват също разходите или част от тях, направени от националните органи за надзор и/или квалифицирани организации, освен ако са използвани други финансови средства за покриване на такива разходи или част от тях. Те могат да включват също други разходи, направени от съответната държава членка и доставчика на услугата във връзка с предоставянето на аеронавигационно обслужване. Те не включват разходите за глоби, наложени от държавите членки, както е посочено в член 33, нито разходите по коригиращи мерки, както е посочено в член 11, параграф 4а.
5. По отношение на функционалните блокове въздушно пространство и като част от техните съответни рамкови споразумения държавите членки полагат разумни усилия да постигнат съгласие относно общи принципи на политиката за таксуване.

6. Разходите за различните аеронавигационни услуги се определят отделно, както е предвидено в член 21, параграф 3.
7. Не се позволява кръстосано субсидиране между обслужването по маршрута и аеронавигационното обслужване в зоната на летището. Разходите, които се отнасят както до аеронавигационното обслужване в зоната на летището, така и до обслужването по маршрута, се разпределят пропорционално между обслужването по маршрута и аеронавигационното обслужване в зоната на летището въз основа на прозрачна методика. Кръстосаното субсидиране се позволява между различно аеронавигационно обслужване, попадащо в една от тези две категории, само когато е обосновано с обективни причини и може да бъде ясно идентифицирано. Не се позволява кръстосано субсидиране между аеронавигационното обслужване и помощните услуги, които се предоставят на конкурентна основа съгласно член 10.
8. Гарантира се прозрачността на разходната база за таксите. Приемат се правила за осигуряване на информация от доставчиците на аеронавигационно обслужване, за да се даде възможност за преразглеждане на прогнозите, действителните разходи и приходите на доставчиците. Информацията се обменя редовно между националните органи за надзор, ползвателите на въздушното пространство, Комисията и Евроконтрол.
9. Държавите членки спазват следните принципи при установяване на таксите в съответствие с параграфи 3—8:
 - а) таксите се определят за предоставянето на аеронавигационно обслужване при недискриминационни условия при начисляването на такси на различни ползватели на въздушното пространство, които са използвали едни и същи услуги, няма да се прави разграничение във връзка с националността или категорията на ползвателите;
 - б) може да се разрешават изключения за определени ползватели, по-специално оператори на леки и държавни въздухоплавателни средства, при условие че разходите за такива изключения няма да бъдат прехвърляни върху други ползватели на въздушното пространство;

- в) таксите се определят за календарна година въз основа на установените разходи или могат да бъдат определени за целия референтен период въз основа на установените разходи, като се гарантира, че общите приходи през въпросния референтен период не надвишават сумата на приходите, в случай че таксите се определят за календарна година по време на същия референтен период;
- г) аеронавигационното обслужване може да създаде достатъчно приходи, които да осигуряват разумна възвръщаемост на активите, допринасящи за необходимото подобряване структурата на капитала;
- д) таксите отразяват разходите за аеронавигационно обслужване и съоръженията, предоставени на ползвателите на въздушното пространство, като се отчита съответният продуктивен капацитет на различните типове въздухоплавателни средства;
- е) таксите насърчават безопасното, ефикасно, ефективно и устойчиво предоставяне на аеронавигационно обслужване с цел постигане на високо равнище на безопасност и разходна ефективност, както и постигане на целите за ефективност на дейността, като стимулират осигуряването на интегрирано обслужване, същевременно намалявайки въздействието на авиацията върху околната среда. За целите на буква е) и във връзка с националните планове за ефективност на дейността или планове за ефективност на дейността на функционалните блокове въздушно пространство националните органи за надзор могат да въведат механизми, включително стимули, на базата на финансови предимства и недостатъци, за да насърчат доставчиците на аеронавигационно обслужване и/или ползвателите на въздушното пространство да подкрепят положителните промени при осигуряването на аеронавигационно обслужване, като например увеличаване на капацитета, намаляване на закъсненията и устойчиво развитие при поддържане на оптимално равнище на безопасност.

10. Комисията приема мерки за определяне на подробностите на процедурата за прилагане на параграфи 1—9. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.

Преглед на съответствието с членове 12 и 13

1. Комисията, в сътрудничество с държавите членки, осигурява редовен преглед на съответствието с принципите и правилата, посочени в членове 12 и 13. Комисията предприема стъпки за установяването на необходимите механизми за използване на опита на Евроконтрол и споделя резултатите от прегледа с държавите членки, Евроконтрол и представители на ползвателите на въздушното пространство.
2. По искане на една или повече държави членки, които считат, че посочените в членове 12 и 13 принципи и правила не се прилагат правилно, или по своя собствена инициатива Комисията провежда разследване на всяко твърдение за липса на съответствие или за неприлагане на въпросните принципи и/или правила. Без да се засяга член 32, параграф 1, Комисията споделя резултатите от разследването с държавите членки, Евроконтрол и представители на ползвателите на въздушното пространство. В срок от два месеца след получаване на такова искане, след изслушване на съответната държава членка, Комисията решава дали членове 12 и 13 са били спазени и дали мярката може да продължи да се прилага. Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по консултиране, посочена в член 27, параграф 2.

Съвместни проекти

1. Изпълнението на генералния план за УВД може да бъде подпомогнато от съвместни проекти. Тези проекти подпомагат постигането на целите на настоящия регламент за подобряване на ефективността на европейската авиационна система и на УВД/АНО в ключови области като например капацитет, ефективност на полетите и разходите, както и устойчивост на околната среда, в рамките на първостепенните цели, свързани с безопасността.
 - 1а. Комисията може да постави началото на съвместни проекти за въвеждане на съществените оперативни промени, набелязани в генералния план за УВД, които оказват въздействие върху цялата мрежа. В съвместните проекти се определят функции на УВД, които са готови за въвеждане, както и график и географски обхват за въвеждането им, като се изисква те да бъдат реализирани своевременно по координиран и синхронизиран начин.
2. Комисията може също да приема мерки за установяване на управлението на съвместни проекти и определянето на стимули за тяхното реализиране. Тези мерки не засягат механизмите за изпълнението на проектите, засягащи функционални блокове въздушно пространство, съгласно договореното между страните във връзка с тези блокове.
3. Съвместните проекти могат да се считат за отговарящи на условията за финансиране от Съюза в рамките на многогодишната финансова рамка. За тази цел и без да се засяга компетентността на държавите членки да решават относно използването на техните финансови средства, Комисията провежда независим анализ на разходите и ползите, както и подходящи консултации с държавите членки и със съответните заинтересовани страни, в съответствие с член 28, като проучва всички подходящи средства за финансиране на тяхното изпълнение. Допустимите разходи за изпълнението на съвместни проекти се възстановяват в съответствие с принципите на прозрачност и недискриминация.
 - 3а. Актовете за изпълнение, посочени в параграфи 1а и 2, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.

Функционални блокове въздушно пространство

1. Държавите членки предприемат всички необходими мерки за осигуряване създаването и въвеждането на функционални блокове въздушно пространство с оглед постигане на изисквания капацитет и ефективност на мрежата за управление на въздушното движение в рамките на Единното европейско небе и все по-интегрирано²⁰ предоставяне на УВД/АНО, поддържане на високо ниво на безопасност и принос за цялостната ефективност на системата за въздушен транспорт, както и намаляване на отрицателното въздействие върху околната среда.
2. Функционалните блокове въздушно пространство се създават въз основа на споразумения между държавите членки и, когато е целесъобразно, са подкрепени от индустриални партньорства, както е посочено в член 16а.
3. Държавите членки, националните органи за надзор и доставчиците на УВД/АНО си сътрудничат във възможно най-пълна степен, за да се осигури спазването на настоящия член. При необходимост сътрудничеството може да обхваща и националните органи за надзор и доставчиците на УВД/АНО от трети държави, които участват във функционалните блокове въздушно пространство.

²⁰ В края на съображение 25 се добавя следното изречение с цел да се поясни постепенното включване на предоставянето на УВД/АНО, включително управлението на въздушното пространство. „Постепенното включване на предоставянето на УВД/АНО може да се постигне, наред с другото, посредством единен доставчик на услуги или чрез работни договорености между два или повече доставчика на аеронавигационно обслужване, когато е целесъобразно“.

4. Функционалните блокове въздушно пространство, по-специално:

- а) се придружават от досие по безопасността;
- б) се проектират така, че да допринесат за постигането на целите за ефективност, поставени съгласно член 11;
- в) [...]
- г) [...]
- д) са обосновани от своята обща добавена стойност, включително най-ефикасното използване на техническите и човешките ресурси²¹ на базата на анализ на разходите и ползите;
- е) когато е приложимо, осигуряват плавно и гъвкаво прехвърляне на отговорността за контрола на въздушното движение между органите за обслужване на въздушното движение;

²¹

Председателството предлага за пояснение следното съображение: „Държавите членки следва да направят необходимото функционалните блокове въздушно пространство, в които те участват, да имат потенциала постепенно да доведат до обща добавена стойност, в т.ч. при използването на въздушното пространство, както и на техническите и човешките ресурси. Най-ефикасното използване на техническите и човешките ресурси във функционален блок въздушно пространство би могло да се осъществи, наред с другото, посредством:

- съвместно обучение и инфраструктура за обучение за персонала в областта на аеронавигационното обслужване,
- синхронизиран жизнен цикъл на техническите системи за УВД,
- хармонизирани системи и инструменти за УВД,
- рационализирани капиталови разходи, с които се предлага подходящо решение за всички разработки, необходими за устойчиво УВД в дългосрочен план,
- координация на инвестиционните планове на доставчиците на аеронавигационно обслужване,
- създаване на съвместни контролни центрове, когато е целесъобразно,
- съвместно развитие на инфраструктурата за комуникационно, навигационно обслужване и надзор,
- трансгранично предоставяне на услуги или трансгранично делегиране на АНО,
- координирано предоставяне на услуги за аеронавигационна информация,
- сближаване на структурите за осъществяване на надзор, в които попадат и националните органи за надзор,
- съвместни договорености при извънредни ситуации.“

ж) [...]

з) са съобразени с условията, произтичащи от регионални споразумения, сключени в рамките на ИКАО;

и) са съобразени с регионалните споразумения, които съществуват към датата на влизане в сила на настоящия регламент, и особено с тези, които включват участието на трети европейски държави.

4а. Функционалните блокове въздушно пространство отговарят също така на следните изисквания, координирано с управителния орган на мрежата, както е посочено в член 17:

- позволяват гъвкаво използване на въздушното пространство по най-ефикасния начин, който може да се постигне, предвид изискванията по отношение на въздушното движение на цивилните и военните ползватели на въздушното пространство;
- позволяват въздушното пространство да бъде проектирано по най-ефикасния начин, който може да се постигне;
- осигуряват съгласуваност с европейската трасова мрежа, установена в съответствие с член 17;
- осигуряват съвместимост между различните конфигурации на въздушното пространство.

5. Изискванията на настоящия член могат да бъдат изпълнени чрез участието на държави членки, национални органи за надзор и доставчици на УВД/АНО в един или повече функционални блокове въздушно пространство.

6. [...] *(преместено в член 9, параграф 5)*

7. Държавите членки уведомяват Комисията относно създаването и всяко модифициране на функционалните блокове въздушно пространство, по-специално относно споразуменията между държавите членки и решенията за съвместно определяне. Преди уведомяването на Комисията относно създаването на един функционален блок въздушно пространство съответната(ите) държава(и) членка(и) предоставя(т) на Комисията, на останалите държави членки и на други заинтересовани страни достатъчно информация и им предоставят възможност да представят своите коментари.
- 7а. Споразумението за създаване на функционален блок въздушно пространство съдържа необходимите разпоредби, определящи начина за модифициране на блока, както и начина, по който всяка държава членка може да се оттегли от участие в блока, включително преходните разпоредби.
8. Когато възникнат трудности между две или повече държави членки по отношение на функционален блок във връзка с въздушното пространство, попадащо под отговорността на тези държави членки, засегнатите държави членки могат съвместно да отнесат въпроса към Комитета и да поискат становище. Становището се адресира до засегнатите държави членки. Без да се засягат разпоредбите на параграф 6, държавите членки вземат предвид това становище, за да намерят решение на спорните въпроси.
9. След като получи уведомленията от държавите членки, посочени в параграф 7, Комисията извършва оценка на изпълнението от всеки функционален блок въздушно пространство на изискванията, посочени в параграфи 4 и 4а, и представя тези резултати на държавите членки за обсъждане. Ако Комисията установи, че един или повече функционални блокове въздушно пространство не отговарят на изискванията, тя започва диалог със съответните държави членки с цел постигане на съгласие относно мерките, необходими за коригиране на положението.

10. Функционалният блок въздушно пространство може да бъде въведен въз основа на оперативен план, в който са описани действията, които се предприемат от доставчиците на аеронавигационно обслужване, от националните органи за надзор и от другите заинтересовани страни, така че да бъдат изпълнени изискванията по параграфи 4 и 4а. Комисията се уведомява за този оперативен план, ако такъв е изготвен. Преди да изготвят оперативния план, държавите членки, участващи във функционалния блок въздушно пространство, гарантират, че на заинтересованите страни е предоставена достатъчно информация и че те имат възможност да представят своите бележки.
11. Комисията може да приема мерки относно информацията, която държавите членки, посочени в параграф 7, трябва да предоставят. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.
12. Настоящият член не засяга споразуменията между държави членки за функционални блокове въздушно пространство, които са в сила към датата на влизане в сила на настоящия регламент.²²

Член 16а

Индустриални партньорства

1. Доставчиците на УВД/АНО се стремят да сключат индустриални партньорства в подкрепа на прилагането на Единното европейско небе и с цел повишаване на ефективността на европейската мрежа за УВД. Индустриалните партньорства могат да бъдат сключвани независимо от функционалните блокове въздушно пространство, в рамките на един или повече такива блокове или на части от тях.

²² Комисията предлага да се добави: „и които са в съответствие със законодателството, действащо по време на тяхното установяване.“

2. Индустриалните партньорства представляват договорености за сътрудничество, създадени с цел да се подобри ефективността поне в една от основните области на ефективност от схемата за ефективност на дейността, посочена в член 11. Те се създават от двама или повече партньори, които дават своя принос за предоставянето на един или повече видове аеронавигационно обслужване. Освен доставчици на аеронавигационно обслужване индустриалните партньорства могат да включват и други заинтересовани страни.
3. [...]
4. Доставчиците на УВД/АНО, които сключват индустриални партньорства, редовно информират за своите действия държавите членки, които отговарят за надзора върху тях.

Проектиране и управление на мрежата

1. Мрежовите функции и услуги за управление на въздушното движение (УВД) позволяват оптимално използване на въздушното пространство и осигуряват използване на предпочитаните от ползвателите на въздушното пространство траектории, като същевременно позволяват максимален достъп до въздушното пространство и аеронавигационното обслужване. Тези мрежови функции и услуги са насочени към подпомагане на инициативи на национално равнище и на равнището на функционални блокове въздушно пространство и се изпълняват по начин, който зачита разделянето на регулаторни и оперативни задачи.²³
2. За да бъдат постигнати целите, посочени в параграф 1, и без да се засягат отговорностите на държавите членки по отношение на национални трасета и структури в областта на въздушното пространство, Комисията осигурява изпълнението на следните задачи от управителния орган на мрежата:
 - а) проектиране на европейската трасова мрежа и подкрепа за оптимизиране на проектирането на въздушното пространство посредством сътрудничество с доставчиците на аеронавигационно обслужване, с властите на държавите членки и с блоковете въздушно пространство, посочени в член 16;
 - б) координиране на оскъдните ресурси в рамките на честотните ленти за нуждите на авиацията, използвани от общото въздушно движение, по-специално на радиочестоти, както и координиране на радарните кодове на транспондера;
 - в) централно управление на потоците въздушно движение;
 - г) осигуряване на портал за аеронавигационна информация в съответствие с член 23;

²³ Председателството предлага в съображение да се добави следното пояснение:
„Функциите и услугите, свързани с мрежата, следва да имат за цел да осигуряват както полза за ефективността, така и намаляване на разходите за Европейската мрежа за управление на въздушното движение, без да се припокриват или дублират ролите и отговорностите на доставчиците на аеронавигационно обслужване, съвместното предприятие SESAR, управителния орган на разгръщането или Европейската агенция за авиационна безопасност (ЕААБ).“

- д) [...];
- е) централна координационна функция при кризи в мрежата;
- ж) помощна услуга или услуги или части от тях, които подлежат на изискванията, посочени в член 10, параграф 5.

Задачите, изброени в настоящия параграф, не налагат приемане на задължителни мерки от общ характер или упражняване на политическа свобода на действие. Те вземат под внимание предложения, утвърдени на национално равнище и на равнище функционални блокове въздушно пространство. Те се изпълняват в координация с военните органи съобразно договорените процедури относно гъвкавото използване на въздушното пространство.

След консултация с Комитета и в съответствие с посочената в параграф 4 процедура Комисията може да определи Евроконтрол или друг безпристрастен и компетентен орган да изпълнява задачите на управителен орган на мрежата. Посочените задачи се изпълняват безпристрастно и при разходна ефективност и се извършват от името на държавите членки и заинтересованите страни. Те подлежат на съответно управление, което признава разликата в отговорностите, свързани с предоставяне на услуги и регулиране, като се отчитат нуждите на цялата мрежа на УВД и с активното участие на ползвателите на въздушното пространство, на доставчиците на аеронавигационно обслужване и на летищните оператори.

3. По отношение на списъка, указан в параграф 2, Комисията може да уточни задачите, по-специално във връзка с помощните услуги, когато те се предоставят централизирано от управителния орган на мрежата в съответствие с член 10, параграф 5. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.

4. Комисията приема подробни правила относно:

- а) координирането и хармонизирането на процеси и процедури с цел повишаване на ефикасността на управление на аеронавигационните честоти, включително разработването на принципи и критерии;
- б) централната функция за координация за ранното установяване и удовлетворяване на потребностите от честоти в лентите, определени за европейското общо въздушно движение, с цел подпомагане на проектирането и експлоатацията на европейската авиационна мрежа;
- в) допълнителни функции и услуги, свързани с мрежата, според определеното в генералния план за УВД;
- г) разпоредби за намиране на решения в сътрудничество между държавите членки, доставчиците на аеронавигационно обслужване и управителния орган на мрежата за задачите, посочени в параграф 2;
- д) разпоредби за управление от страна на управителния орган на мрежата, с които се гарантира, че той извършва дейност като независим и рентабилен орган, който предоставя мрежа от функции и услуги, с участието на всички заинтересовани оперативни страни;
- е) разпоредбите за консултиране със съответните заинтересовани страни в процеса на вземане на решения, както на национално, така и на европейско равнище; и

- ж) в рамките на радиоспектъра, определен за нуждите на общото въздушно движение от Международния съюз по телекомуникации, разпределяне на задачи и отговорности между управителния орган на мрежата и органите за управление на национални честоти, като се гарантира, че функциите по управление на националните честоти продължават да изпълняват задачите за честоти, които не оказват влияние върху мрежата. За случаите, при които се оказва влияние върху мрежата, органите за управление на национални честоти сътрудничат на управителния орган на мрежата с цел оптимизиране на използването на честотите.
- з) в рамките на подкрепата за проектиране на въздушното пространство, разпределяне на задачите и отговорностите между управителния орган на мрежата, държавите членки и доставчиците на обслужване на въздушното движение, по-специално:
- i) управителният орган на мрежата работи в сътрудничество с държавите членки и доставчиците на обслужване на въздушното движение на национално равнище или на равнището на функционални блокове въздушно пространство с цел да се открият неефективните компоненти в проектирането на въздушното пространство и несъвместимостите между различните конфигурации въздушно пространство и да им се направи оценка;
 - ii) държавите членки и доставчиците на обслужване на въздушното движение разработват, в консултации с управителния орган на мрежата, корективни мерки за отстраняване на откритите неефективни компоненти, така че във възможно най-голяма степен да се задоволят нуждите на всички ползватели на въздушното пространство и летищни оператори;
 - iii) в зависимост от решенията на компетентните органи на национално равнище или на равнището на функционалните блокове въздушно пространство доставчиците на обслужване на въздушното движение изпълняват тези мерки или самостоятелно, или съвместно в рамките на функционалните блокове въздушно пространство в сътрудничество с управителния орган на мрежата.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.

5. Други аспекти на проектирането на въздушното пространство, различни от посочените в параграф 2, параграф 4, буква в) и параграф 4, буква з), се разглеждат на национално равнище или на равнище функционални блокове въздушно пространство. Процесът на проектиране отчита изискванията, сезонността и сложността на въздушното движение и планове за ефективност и включва задълбочена консултация със съответните ползватели на въздушното пространство или съответните групи, представляващи ползватели на въздушното пространство, и военните органи, по целесъобразност.

Член 18

Отношения между доставчиците на обслужване

1. Доставчиците на аеронавигационно обслужване могат да се възползват от обслужването, предоставяно от други доставчици на аеронавигационно обслужване, които са сертифицирани или декларирани в Съюза, както и от военни доставчици, в съответствие с член 1, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 216/2008.
2. Доставчиците на аеронавигационно обслужване формализират своите работни взаимоотношения чрез писмени споразумения или чрез равностойни правни договорености, в които се посочват специфичните задължения и функции, приети от всеки доставчик и позволяващи обмен на оперативни данни между всички Доставчиците на аеронавигационно обслужване дотолкова, доколкото това засяга общия въздушен трафик. Тези мерки се съобщават на съответните национални органи за надзор.
3. В случаите, когато се касае за осигуряване на аеронавигационно обслужване, се изисква одобрението на съответните държави членки. В случаите, когато се касае за осигуряване на метеорологично обслужване, се изисква одобрението на съответните държави членки, ако те са определили доставчик на база изключителни права в съответствие с член 9, параграф 1.

Член 19

Отношения със заинтересованите страни

Доставчиците на аеронавигационно обслужване установяват консултационни механизми за допитване до съответните групи ползватели на въздушното пространство и летищни оператори по всички важни въпроси, свързани с предоставяното обслужване, включително с промени в конфигурацията на въздушното пространство, които ги засягат, или със стратегически инвестиции, които оказват съответно въздействие върху предоставянето на УВД/АНО и/или върху таксите. Консултациите се провеждат по начин, който съответства на обхвата на предоставяното обслужване.

Член 20

Отношения с военните органи

В контекста на общата транспортна политика държавите членки предприемат необходимите стъпки, за да осигурят сключването или подновяването на писмени споразумения между компетентните граждански и военни органи или на еквивалентни правни споразумения по отношение на управлението на конкретни блокове въздушно пространство.

Прозрачност на сметките

1. Доставчиците на аеронавигационно обслужване, независимо от техния режим на собственост или тяхната юридическата форма, изготвят, представят за одит и публикуват своите финансови отчети. Тези отчети отговарят на международните счетоводни стандарти, приети от Съюза. Ако поради правното положение на доставчика на аеронавигационно обслужване не е възможно да се постигне пълно съответствие с международните счетоводни стандарти, доставчикът прави всичко възможно, за да постигне исканото съответствие в максимално висока степен.
2. Във всички случаи доставчиците на аеронавигационно обслужване публикуват годишен отчет и редовно са подлагани на независим одит.
3. Когато предоставят пакет от услуги, доставчиците на аеронавигационно обслужване определят и разкриват разходите и приходите, произтичащи от аеронавигационно обслужване, с разбивка в съответствие със схемата за таксуване за аеронавигационно обслужване, посочена в членове 12 и 13, а когато е подходящо, водят консолидирани сметки за други услуги, които не са свързани с аеронавигационно обслужване, както би се изисквало, ако въпросните услуги се предоставяха от други предприятия.
4. Държавите членки определят компетентните органи, които имат право на достъп до сметките на доставчиците на аеронавигационно обслужване, които предоставят обслужване в границите на въздушното пространство, попадащо под тяхна отговорност.
5. Държавите членки могат да приложат преходните разпоредби на член 9 от Регламент (ЕО) № 1606/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 19 юли 2002 г. за прилагането на международните счетоводни стандарти²⁴ спрямо доставчиците на аеронавигационно обслужване, които попадат в обхвата на посочения регламент.

²⁴ ОВ L 243, 11.9.2002 г., стр. 1.

Защита на данните и достъп до тях

1. Доколкото това засяга общия въздушен трафик, съответните оперативни данни се обменят в реално време между всички доставчици на аеронавигационно обслужване, ползватели на въздушното пространство и летища, за да се улеснят техните оперативни нужди. Данните се използват само за оперативни цели.
2. Съответните органи, сертифицираните или декларираните доставчици на аеронавигационно обслужване, ползвателите на въздушното пространство и летищата имат достъп до оперативните данни на недискриминационна основа, без да се засягат интересите на политиката за сигурност или отбранителната политика.
3. Сертифицираните или декларираните доставчици на аеронавигационно обслужване, ползвателите на въздушното пространство и летищата установяват стандартни условия за достъп до своите оперативни данни, различни от указаните в параграф 1. Националните органи за надзор одобряват тези стандартни условия. Комисията може да определи мерки относно процедурите за обмен на данни и съответния тип данни във връзка с тези условия на достъп и тяхното одобрение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.

ГЛАВА IV

ВЪЗДУШНО ПРОСТРАНСТВО И ОПЕРАТИВНА СЪВМЕСТИМОСТ

Член 23

Електронна аеронавигационна информация

1. Без да засяга публикуваната от държавите членки аеронавигационна информация и по начин, който е в съответствие с тази публикация, Комисията в сътрудничество с управителния орган на мрежата осигурява наличието на електронна аеронавигационна информация с високо качество, представена по хармонизиран начин и отговаряща на изискванията на всички заинтересовани потребители по отношение на качеството и навременността на данните.
2. За целите на параграф 1 Комисията осигурява разработването на аеронавигационна информационна инфраструктура за целия Съюз под формата на електронен интегриран портал за брифинг с неограничен достъп за заинтересованите субекти. Тази инфраструктура включва достъп до и предоставяне на изискваните елементи от данни, които обхващат, но не се свеждат единствено до аеронавигационна информация, информация, предоставяна от летищните аеронавигационни служби (ARO), метеорологична информация и информация за управлението на потоците въздушно движение.
3. Комисията приема мерки за установяване и прилагане на електронен интегриран портал за брифинг. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.

Член 23а²⁵

Гъвкаво използване на въздушното пространство

1. Като отчитат организацията на военните аспекти под тяхна отговорност, държавите членки осигуряват еднородно прилагане на концепцията за гъвкаво използване на въздушното пространство, както е описана от ИКАО и разработена от Евроконтрол, в рамките на Единното европейско небе, за да улеснят управлението на въздушното пространство и на въздушното движение в контекста на общата транспортна политика и в съответствие с генералния план за УВД.
2. Държавите членки докладват ежегодно на Комисията за прилагането, в контекста на общата транспортна политика, на концепцията за гъвкаво използване на въздушното пространство по отношение на въздушното пространство под тяхна отговорност.
3. По-специално, ако след представяне на докладите от държавите членки възникне необходимост от усилване и хармонизиране на прилагането на концепцията за гъвкаво използване на въздушното пространство в рамките на Единното европейско небе, Комисията приема правила в контекста на общата транспортна политика. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3.

²⁵ Предишен член 7 от Регламент (ЕО) № 551/2004, приведен в съответствие с ДФЕС.

Технологично развитие и оперативна съвместимост на управлението на въздушното движение

1. Комисията приема подробни правила за насърчаването на технологичното развитие и оперативната съвместимост на управлението на въздушното движение, свързани с разработването и въвеждането на генералния план за УВД. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 27, параграф 3, преди изпълнението на генералния план за УВД.
2. По отношение на правилата, посочени в параграф 1, се прилага член 17, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕО) № 216/2008. Когато е необходимо, Комисията се обръща към ЕААБ с искане да включи тези правила в годишната работна програма, посочена в член 56 от същия регламент.

ГЛАВА V ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 25

Адаптиране на приложенията

На Комисията се предоставят правомощия да приема делегирани актове съгласно член 26 с цел да изменя²⁶ условията за издаване на сертификати на доставчици на аеронавигационно обслужване, изброени в точка 2, букви б), в), г), д), е), ж), з) от приложение II, за да отчете натрупания от националните органи за надзор опит в прилагането на тези изисквания и условия или развитието на системата за управление на въздушното движение по отношение на оперативната съвместимост и интегрираното предоставяне на аеронавигационно обслужване.

²⁶ Приложение I сега е слято с приложение V в Регламент (ЕО) № 216/2008.

Упражняване на делегирани правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на условията, предвидени в настоящия член.
2. На Комисията се делегират правомощия съгласно посоченото в член 25 за срок от пет години, считано от *[датата на публикуване на настоящия регламент]*. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.
3. Делегирането на правомощия, посочено в член 25, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. Решението за оттегляне прекратява делегирането на правомощията, посочени в това решение. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.
4. От особено значение е преди приемането на тези делегирани актове Комисията да следва обичайната си практика и да осъществи консултации с експерти, включително експерти на държавите членки. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира едновременно Европейския парламент и Съвета за него.

²⁷ Комисията има резерва по отношение на членове 26 и 27, и по-специално член 26, параграф 4.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 25, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този период се увеличава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 27

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Комитет за единно небе, наричан по-нататък „Комитетът“, съставен от по двама представители от всяка държава членка и председателстван от Комисията. Комитетът осигурява съответното отчитане на интересите на всички категории ползватели. Комитетът е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.
4. Когато Комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Консултация на Комисията със заинтересованите страни

1. Комисията установява механизъм на равнището на Съюза за консултации по въпроси, свързани с прилагането на настоящия регламент, когато е целесъобразно. В консултацията участва специалният Комитет за секторен диалог, създаден съгласно Решение 98/500/ЕО на Комисията.
2. Заинтересованите страни може да включват:
 - доставчици на аеронавигационно обслужване или съответни групи, които ги представляват,
 - управителния орган на мрежата,
 - оператори на летища или съответни групи, които ги представляват,
 - ползватели на въздушното пространство или съответни групи, които ги представляват,
 - военните органи,
 - производители на авиационно оборудване и техника,
 - професионални представителни органи, и
 - национални летищни координатори.
3. Комисията предоставя на държавите членки резултата от консултациите.

Член 29

Отраслов консултативен орган

Без да засяга ролята на Комитета и на Евроконтрол, Комисията създава „отраслов консултативен орган“, в който участват доставчиците на аеронавигационно обслужване, асоциациите на ползвателите на въздушното пространство, операторите на летища, производителите на авиационно оборудване и техника и професионалните представителни органи. Ролята на този орган е единствено да консултира Комисията по въвеждането на Единното европейско небе.

Член 30

Отношения с трети държави

Съюзът и неговите държави членки се стремят към и подкрепят разширяването на Единното европейско небе спрямо държави, които не са членки на Европейския съюз. За тази цел те полагат усилия, в рамките на споразумения, сключени със съседни трети държави, да разширят Единното европейско небе, така че да обхваща тези държави. Освен това те се стремят да си сътрудничат с тези държави или в контекста на функционалните блокове въздушно пространство, или на споразумения за мрежови функции, или в рамките на Споразумението между Европейския съюз и Евроконтрол, което предоставя обща рамка за засилено сътрудничество.

Член 31

Съдействие от други органи

Комисията може да поиска съдействие от други органи за изпълнение на задачите по настоящия регламент, в т.ч. от Евроконтрол в рамките на Споразумението между Европейския съюз и Евроконтрол.

Член 32

Поверителност

1. Нито националните органи за надзор, действайки в съответствие с националното си законодателство, нито Комисията, управителният орган на мрежата или органът за преглед на ефективността имат право да разкриват информация от поверителен характер, по-специално информация относно доставчиците на аеронавигационно обслужване, техните делови отношения или техните разходни компоненти.
2. Параграф 1 не засяга правото за разкриване на информация от националните органи за надзор или от Комисията, когато това е от основно значение за изпълнение на техните задължения, като в тези случаи разкриването на информация е пропорционално и е във връзка с легитимните интереси на доставчиците на аеронавигационно обслужване, ползвателите на въздушното пространство, летищата или други заинтересовани страни за запазване на тяхната чувствителната търговска информация.
3. Информация и данни, които се предоставят съгласно схемата за таксуване, посочена в член 12, се оповестяват публично.

Член 33

Санкции

Държавите членки предвиждат правила за санкции, налагани за нарушаване на настоящия регламент, по-специално от страна на ползвателите на въздушното пространство и доставчиците на аеронавигационно обслужване. Предвидените санкции са ефективни, пропорционални и възпиращи.

Член 34

Преглед и методи за оценка на въздействието

1. Комисията прави периодичен преглед на прилагането на настоящия регламент и докладва на Европейския парламент и на Съвета в края на всеки референтен период, предвиден в член 11, параграф 5, буква г). Когато е оправдано за тази цел, Комисията може да изиска от държавите членки информация от значение за прилагането на настоящия регламент.
2. Докладите съдържат оценка на резултатите, постигнати чрез предприетите действия в съответствие с настоящия регламент, включително съответната информация за разработките в сектора и по-специално относно икономическите, социалните аспекти и тези, свързани с околната среда, наемането на работна сила и технологическите аспекти, както и относно качеството на обслужване в светлината на първоначалната цел и от гледна точка на бъдещите нужди.

Член 35

Защита

Настоящият регламент не възпрепятства прилагането на мерки от дадена държава членка до степента, до която те са необходими за защита на основните интереси на политиката на сигурност и отбрана. Такива мерки са по-специално мерките, които са императивни:

- а) за наблюдение на въздушното пространство, което е под отговорността на страната членка в съответствие със споразуменията на ИКАО за регионално въздухоплаване, включително възможността за откриване, идентифициране и оценяване на всички въздухоплавателни средства, които използват това въздушно пространство, по отношение на защитата на безопасността на полетите и предприемане на действия за осигуряване на сигурността и отбраната;
- б) в случай на сериозни международни безредици, които засягат поддържането на реда и законността,
- в) в случай на война или сериозно международно напрежение, създаващо опасност от война,
- г) за изпълнение на международните задължения на държава членка във връзка с поддържането на мира и международната сигурност,
- д) за провеждането на военни операции и учения, включително необходимите възможности за ученията.

Член 36

[...]

Член 37

Отмяна

Регламенти (ЕО) № 549/2004, 550/2004 и 551/2004 се отменят.

Регламент (ЕО) № 552/2004 се отменя, с изключение на:

— членове 5 и 6 и приложения III и IV от този регламент, които продължават да се прилагат за целите на декларациите до влизането в сила на съответните мерки за прилагане, посочени в член 8б, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 216/2008;

— членове 4 и 7 от този регламент, които продължават да се прилагат до влизането в сила на съответните мерки за прилагане, посочени в член 24 и в член 8б от Регламент (ЕО) № 216/2008.

Позоваванията на отменените регламенти се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение III.

Член 38

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след датата на неговото публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 3 започва да се прилага 18 месеца след влизането в сила на настоящия регламент, освен за тези държави членки, които уведомят Комисията в срок до 6 месеца от влизането в сила на настоящия регламент, че са взели решение да създадат национални органи за надзор като правно обособени органи, в който случай член 3 започва да се прилага 48 месеца след влизането в сила на настоящия регламент.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на [...] година.

За Европейския парламент

За Съвета

Председател

Председател

[заличено и включено в приложение V от Регламента за ЕААБ (вж. док. 15472/14)]

УСЛОВИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА СЕРТИФИКАТИТЕ

1. В сертификатите се посочват:
 - а) националният орган за надзор, който е издал сертификата;
 - б) заявителят (име и адрес);
 - в) услугите и, ако е целесъобразно, функциите, за които е сертифициран доставчикът;
 - г) становище за съответствие на заявителя с общите условия, както е посочено в член 8б от Регламент (ЕО) № 216/2008;
 - д) датата на издаване и срокът на валидност на сертификата.
2. Допълнителни условия по отношение на сертификатите могат да бъдат свързани с:
 - а) недискриминационен достъп до аеронавигационно обслужване за ползвателите на въздушното пространство и изисквано ниво на това обслужване, включително равнище на безопасност и на оперативна съвместимост;
 - б) оперативните спецификации за определени услуги;
 - в) периода от време, до който услугите трябва да бъдат предоставени;
 - г) различните видове оперативно оборудване, което трябва да се използва за определени услуги;
 - д) ограничаване на операциите по обслужване, различни от операциите, които са свързани с осигуряването на аеронавигационно обслужване;
 - е) договори, споразумения или други ангажименти между доставчика на аеронавигационно обслужване и трета страна, които засягат услугата (услугите);

ж) предоставяне на информация, която разумно се изисква за проверка на съответствието на услугите с общите изисквания, включително планове, финансова и оперативна информация, както и големи промени в типа и/или обхвата на предоставяните аеронавигационни услуги;

з) други правни условия, които не са специфични за аеронавигационното обслужване като условия, свързани с временното или окончателното прекратяване на действието на сертификата.

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Регламент (ЕО) № 549/2004	Регламент (ЕО) № 550/2004	Регламент (ЕО) № 551/2004	Регламент (ЕО) № 552/2004	Настоящият регламент
Член 1, параграфи 1—3				Член 1, параграфи 1—3
		Член 1, параграф 3		Член 1, параграф 4
Член 1, параграф 4				Член 1, параграф 5
	Член 1			-----
		Член 1, параграфи 1, 2 и 4		-----
			Член 1	-----
Член 2, точки 1—35				Член 2, точки 1—35
				Член 2, точки 36—38
Член 2, точки 17, 18, 23, 24, 32, 35, 36				-----
Член 3				-----
Член 4, параграфи 1 и 2				Член 3, параграфи 1 и 2

				Член 3, параграфи 3 и 4
Член 4, параграф 3				Член 3, параграф 5
				Член 3, параграф 6
Член 3, параграфи 4—5				Член 3, параграфи 7 и 8
				Член 3, параграф 9
	Член 2, параграф 1			Член 4, параграф 1а
				Член 4, параграфи 1б— 1ж
	Член 2, параграф 2			Член 4, параграф 2
				Член 5, параграфи 1 и 2
	Член 2, параграфи 3—6			Член 5, параграфи 3—6
	Член 3, параграфи 1 и 2			Член 6, параграфи 1 и 2
			Член 8, параграфи 1 и 3	Член 6, параграфи 3 и 4
				Член 6, параграф 5

			Член 8, параграфи 2 и 4	-----
	Член 6			-----
Член 10, параграф 1				Член 7, параграф 1
				Член 7, параграф 2
	Член 7, параграф 1			Член 8, параграф 1
				Член 8, параграф 2
	Член 7, параграфи 4 и 6			Член 8, параграфи 3 и 4
	Член 7, параграфи 2, 3, 5, 7—9			-----
	Член 8			Член 9
				Член 10
	Член 9			-----
Член 11				Член 11
	Член 14			Член 12
	Член 15			Член 13
	Член 16			Член 14

	Член 15а			Член 15
	Член 9а, параграф 1			Член 16, параграфи 1 и 3
				Член 16, параграф 2
	Член 9а, параграф 2, точка i)			-----
	Член 9а, параграф 2			Член 16, параграф 4
				Член 16, параграф 5
	Член 9а, параграфи 3—9			Член 16, параграфи 6— 12
	Член 9б			-----
		Член 6, параграфи 1— 2б		Член 17, параграфи 1 и 2б
				Член 17, параграфи 2в— 2д
		Член 6, параграфи 3— 4г		Член 17, параграфи 3— 4г
				Член 17, параграф 4д
		Член 6, параграфи 4д— 4е		Член 17, параграфи 4е— 4ж

		Член 6, параграфи 5 и 7		Член 17, параграфи 5 и 6
		Член 6, параграфи 8 и 9		-----
	Член 10			Член 18
				Член 19
	Член 11			Член 20
	Член 12			Член 21
	Член 13			Член 22
		Член 3		-----
		Член 3а		Член 23
		Член 4		-----
		Член 7		-----
		Член 8		-----
			Член 3	Член 24, параграфи 1 и 2
			[...]	-----
			Член 2 [...]	-----
			Членове [...] 4—7	-----
	Член 17, параграф 1			Член 25

				Член 26
Член 5, параграфи 1—3				Член 27, параграфи 1—3
Член 5, параграфи 4 и 5				-----
Член 10, параграфи 2 и 3				Член 28, параграфи 1 и 2
Член 6				Член 29
Член 7				Член 30
Член 8				Член 31
	Член 4			-----
			Член 9	-----
	Член 18			Член 32
Член 9				Член 33
Член 12, параграфи 2—4				Член 34, параграфи 1—3
Член 12, параграф 1				-----
	Член 18a			-----
		Член 10		-----
Член 13				Член 35
Член 13a				Член 36

			Член 10	-----
			Член 11	Член 37
	Член 19, параграф 1			Член 38
	Член 19, параграф 2			-----
	Приложение I		Приложение V	[...]
			Приложение I	-----
	Приложение II			Приложение II
			Приложение II	-----
				Приложение III
			Приложение III	-----
			Приложение IV	-----
